

Crna mačka donosi nesreću

E. Redford (*E. Radford*) opisuje u *Enciklopediji sujeverja* istorijat ovog verovanja, čiji je koren u Engleskoj, kojom je tada vladao kralj Čarls I. Njegov strah da će izgubiti svog ljubimca, jednu crnu mačku, bio je toliki da je naredio da je čuva posebna straža. Onoga dana kad se mačka razbolela i uginula, za vladara je sve pošlo naopako pa je već sledećeg dana izgubio vlast i bio uhapšen.

Verovatno je od tog događaja stvorena legenda u kojoj su crnim mačkama pripisane mistične moći. Ove životinje su na brodovima držane pre svega da bi miševi bili "pod kontrolom", ali im je uskoro pripisana i moć uticaja na sudbinu broda, analognu onoj koju je imala i na sudbinu kralja Čarlsa I - ako bi neko bacio mačku preko ograde broda ili ako bi ona sama pala u more, to bi značilo da će i brod završiti na dnu mora (što je u skladu sa principima simpatetičke magije). Uskoro su i mornari počeli da tumače svoju sudbinu na osnovu ponašanja mačke. Kad mačka, recimo, priđe nekom od njih, to je značilo da će ga pratiti sreća, a ako mu priđe samo do pola puta pa se onda vrati, bio je to loš znak.

Ova verovanja preuzele su od mornara i njihove porodice, pa je u svakoj kući sa bar jednim mornarem držana crna mačka. Smatralo se da ona "čuva kuću" od nesreće koja bi na moru mogla da zadesi moreplovca. Ovo verovanje do te mere je bilo izraženo, da su crne mačke smatrane za pravu dragocenost, pa se događalo i da budu predmet krađe.

Dalji razvoj verovanja uobičio je ono što je i danas rašireno kod mnogih naroda, pa i našeg. Onoga dana kad se mornar pripremao za put, ukućani su gledali kakvu će mu sreću "proreći" crna mačka jer se verovalo da ona zna šta ga čeka. Ako bi krenula od njega ka vratima, pokazujući mu simbolično put, bio je to dobar znak i on je polazio bezbrižan, ali ako bi mu "presekla" put to je značilo da mu ne savetuje da krene jer ga na putu čeka nesreća.

Takođe je postojalo i verovanje da je crna mačka služila kao pomoćnik ili maskota vešticama, i da se pretvarala u đavola pošto bi im odslužila sedam godina.

Verovanje da mačka ima devet života potiče još od starih Egipćana, koji su obožavali mačke. Oni su se divili njihovoj vitalnosti i sposobnosti da prežive pad sa velike visine, pa je iz toga proisteklo verovanje da mačke imaju devet života.

Zašto baš devet? Mačka je, kao objekat obožavanja, dovedena u vezu sa njihovim tadašnjimm Trojstvom, koje su činili Majka, Otac i Sin. Tri puta tri bio je najviši izraz iskazane časti, pa je tako stvoreno verovanje da mačka ima devet života.

Razbijeno ogledalo

Ako razbijete ogledalo, nesreća će vas pratiti sledećih sedam godina! Verovatno je da bi ovo verovanje danas moglo da se koriguje, tako da se "smanji kazna" onome ko razbije ogledalo, jer je sedam godina zaista mnogo vremena. Ipak, ono i dalje postoji u istom obliku u kome je i začeto. Prva ogledala koja je čovek koristio, istini za volju, nisu ni mogla da se razbiju, jer ih je činila mirna površina vode. Bez naučnog znanja o prirodi, čovek je mislio da je njegov odraz, koji je video na površini jezera ili bare, bio njegovo drugo "ja", ili njegova druga duša. On se plašio da bi, ako bi uznemirio to svoje "drugo ja", na neki način time povredio sam sebe. Kad su kasnije napravljena staklena ogledala, njihovo razbijanje značilo bi i ozbiljnu povredu svoje duše. Stari Rimljani su verovali da se čovekov život "obnavlja" svakih sedam godina. Pošto je razbijanjem ogledala taj život bio ugrožen, trebalo je čekati celih sedam godina da bi se on obnovio. I ovo sujeverje, kao i većina drugih, zasnovano je na praktičnim razlozima. Staklena ogledala su nekada bila veoma skupa, pa je njihovim vlasnicima dobro došlo verovanje koje bi pomoglo da ona što duže ostanu čitava.

Kucanje o drvo

U našim krajevima je ovo najzastupljeniji vid sujeverja. Svaki put kad neko prokomentariše nešto dobro ili se dogodi neki povoljan preokret, on kucne o drvo i obično kaže "da kucnem o drvo, da ne čuje zlo".

Ovo se zaniva na starom verovanju da su bogovi živeli u drveću koje je raslo po šumama. Kad je neko dolazio da moli nekog od tih bogova za nešto, ritual je zahtevao da on najpre dodirne koru drveta. Ako bi mu se ta želja kasnije ispunila, on je ponovo dolazio do istog drveta da kucne u njega, što je bila poruka bogu da je molba urodila plodom, a u isto vreme i njegov gest zahvaljivanja za ispunjenu molbu.

Istovremeno je postojalo i verovanje da oko drveća obleću i duhovi koji su ljubomorni na ljudsku sreću i koji su činili sve da osujete svaki dobar razvoj događaja. Kucanje o drvo je imalo i tu svrhu da "zagluši uši" tim duhovima, kako oni ne bi čuli da je želja ispunjena.

Upotrebi odgovarajuće veznike:

12. _____ sam ja glup, _____ je on glup, _____ ti ne _____ (koristiti) svoj mozak.
13. Kad i ako _____ (vratiti se - mi) sa Mont Everesta, molim vas da nas sačekate _____ (smešiti se) i _____ budete ponosni na nas!
14. Ovo je mali korak za _____ (ja), _____ veliki za čovečanstvo.
15. čekaju nas teški dani _____ nam je do kraja _____ (mesec) ostalo svega hiljadu _____ (dinar).
16. _____ se ne maknete, nikada nećete stići do vrha _____ (planina).
17. Ne samo da nisu oprali _____ (sudovi), _____ nisu _____ ruke oprali.
18. _____ ti dvojica kažu da si pijan, vreme je da _____ (legnuti).
19. Kad _____ (moći - ja) još, _____ (nastaviti) bih da se penjem, ali sam se umorila.
20. Zdravko tvrdi _____ (kupati se) svaki dan, _____ ne bi se reklo.
21. Kad _____ (raditi - mi) sve što želimo, vi _____ (ne biti) zadovoljni.
22. Želeo bih nešto _____ vas pitam. _____ biste bili na _____ (moje mesto), šta _____ (preduzeti) da se situacija izmeni u vašu korist?
23. _____ bi srce svako moglo da kuca, i olovka bi ova mogla da _____ (tucati).
24. Gde to _____ (biti)? Da li je to ona zgrada na _____ (ugao) Jevremove i Zmaj Jovine ulice _____ se skroz urušila?
25. _____ odemo u Požarevac, svakako _____ (posetiti) muzej Milene Pavlović Barilli.

Po smislu, dovrši rečenice upisujući reči u praznine (primeri uglavnom imaju više rešenja).

12. Pariski metro "Meteor" kreće se _____ automatski, a sad i Drezdenski institut za sabraćaj _____ na tome da se uvede _____ bez vozača.
13. Knjige o _____ dečaka čarobnjaka Harija Potera iz pera britanske _____ Džoane K. Rouling prevedene su na _____ od 30 jezika. Iako izgleda sasvim _____, kinkandžu se ubraja u _____ rakuna.
14. Tridesetih _____ prošlog veka Diznijev _____ Miki Maus vredeo je na filmskoj berzi isto _____ i Greta Garbo.
15. Halejeva kometa _____ vidljiva sa Zemlje i na dan kad se Mark Tven _____ i na _____ kad je umro.
16. Kad mu _____ opasnost, australijski pustinjski pacov može da trči _____ od konja.
17. Neke vrste gljiva su toliko _____ da je dovoljan samo jedan poveći zalogaj da _____ odraslog zdravog čoveka.
18. Mačke retko doživljavaju stresove, pa _____ i retko obolevaju od srčanih _____.
19. U ruševinama Pompeje razorene i _____ za vreme erupcije Vezuva, nađena je _____ radionica za izradu sapuna kao i _____ izliven u kalupe.

Popuni prazna mesta u rečenicama odgovarajućim oblikom glagola, po smislu i po uzoru na primer.

Ne mogu danas s vama u bioskop, _____
Ne mogu danas s vama u bioskop, **ne ide mi se.**

1. Odlično, medaljoni s pečurkama, baš to _____.
2. Hvala, ne bih sad da zapalim cigaretu, _____.
3. Kako da spremam ispit kad _____?
4. Julija nije došla u Beograd zato što joj _____.
5. Došli bismo mi u Tivat s njima, ali nam _____ avionom.
6. Ako Lidiju _____, napraviće nam špagete za večeru.
7. Aleksandra bi volela veliku žurku za svoj rođendan, ali _____.
8. Došli bismo mi sad kod vas na karte, ali _____.
9. Nela je ostavila violinu u pozorištu jer joj _____ kući.
10. Možda ćemo i otići u Budimpeštu ako nas _____.
11. Nisam naručila kafu zato što mi _____.
12. Učlanio bih se ja u biblioteku, ali mi _____ knjige.
13. Ugasi taj televizor, _____ mi se ta glupa serija.

Zameni podvučenu reč odgovarajućom iz standardnog jezika.

1. Bez **kinte** sam. Daj mi pozajmi 200 **dindži** do ponedeljka.
2. Vodio je **ribu** kod **matoraca** na večeru. Ćale je **odlepio**, a kevi se uopšte nije dopala.
3. Nisam imao kud jer je bio jači, morao sam da **palim**.
4. Ćao, moram da **palim**, da stignem na poslednju **trolu**.
5. Ne **pali** ga toliko, **provaliće** da ga **ložiš**.
6. Cile se **žešće primio** na jednu **cupi**, ali ga je prošlo čim je **skapirao** da ona samo želi da mu se useli na **gajbu**.
7. Vlada i Dena su se toliko **ucirkali** (uletvili, olešili, uradili, naroljali, urokali, usvinjili, ušikali, udesili, ušljemali, nalokali, usvirali, odvalili) da nisu imali pojma šta rade.
8. Prvo ste **čekićali** dve **čuke**, a posle su vas još **ispegiali** neki **džukci**!?
9. **Smuvala** bi ona njega vrlo lako, ali on toliko **smara** da nije ni pokušala.
10. Je li, **frajeri**, jesmo rekli da nema **duvanja vutre** ovde?
11. **Riknuo sam** danas od **šljake**, ajde da se **divimo** sutra.
12. Ne **šljaka** mi mobilni. Zovi me na fiksni **fontele**.
13. Juče sam bila sa Sanjom u **šopingu**. Ona je **nabacila** nove **gilje** i **jašu**, a ja nisam našla ni **lone**.
14. **Riknuo** mu je miš pa uopšte ne može da koristi **mašinu**.
15. **Ljosnuo** sam već na pismenom.